

forstaar, tilgiver. Jeg har længe vidst, at det ærede Medlem med Begærlighed har slugt „Social-Demokraten“s Mandagsnumre, men at hans Tanker i Ugens øvrige 6 Dage vare optagne deraf, har jeg først nu erfaret. Men jeg forstaar det i øvrigt godt, fordi „Social-Demokraten“s Mandagsnummer paa en pinlig Maade maa erindre det ærede Medlem om hans egne Forhaabninger, som ere bristede, om det Paradis, som er blevet lukket for ham. Man forstaar det godt, naar man ved, at han selv i sin Tid var knyttet som Medarbejder til „Social-Demokraten“, men meget hurtigt fik sin Afsked paa Grund af, lad os sige manglende Kvalifikationer. Det er altsaa ikke „Social-Demokraten“s forhenværende Medarbejder, men Politikeren eller rettere sagt Nationaløkonomen, som i Øjeblikket repræsenterer Københavns 4de Valgkreds, som det gælder.

Naar det ærede Medlem tager Ordet i et Spørgsmaal som det foreliggende enten i eller udenfor denne Sal, kan han gøre Regning paa at blive modtagen med en vis Interesse, en Interesse, som maaske mindre refererer sig til det positive Indhold af hans Tale end til de Overraskelser, man er belavet paa. Der er en vis Spænding i Luften, naar det ærede Medlem tager Ordet. Man spørger sig selv: hvor er han nu henne? Medens man altid med nogenlunde Sikkerhed kan forudsige Tendensen i de øvrige Medlemmers Udtalelser og vide, i hvilken Retning de ville gaa, medens de bevæge sig som Himmeligemer med fast afstukken forud kendt Bane, er der over det ærede Medlems Bane noget af den Sensation, som en Komet altid frembyder, navnlig en Komet, hvis Bane endnu ikke er beregnet. Man ved ikke en Gang, om det er en periodisk tilbagevendende Komet, eller om den fører en fuldstændig vagabonderende Tilværelse. Som det ærede Medlem tonede frem under denne Forhandling, viste han sig at være under Tiltrækning fra to forskellige Sider, fra to forskellige Himmeligemer; fra Arbejdernes og fra Arbejdsgivernes Side blev der øvet omtrent lige stærk Attraktion paa ham, og ærede Medlemmer have med Interesse fulgt hans Bevægelser gennem Diagonalen i det Kræfternes Parallelogram, som derved er fremkommet. Han talte meget pro et contra. Fagforeningerne havde gode Sider, og de havde daarlige Sider, men naar man gjorde Status op, overvejede de gode Sider dog de daarlige. Det er interessant at høre denne Udtalelse netop fra den Side, det ærede Medlem i

særlig Grad repræsenterer. Det er interessant som Symptom og som Varsel for Fremtiden. De nye Indsatser i det kulturelle og sociale Liv, som Arbejderbevægelsen bringer, mødes med den stærkeste Modstand, kæmpe sig frem mod en voldsom Opinion, men omsider bliver den offentlige Mening langt udenfor Arbejdernes Kreds nødt til modstræbende og protesterende, som det ærede Medlem var modstræbende og protesterende, at anerkende deres etiske, kulturelle og sociale Berettigelse. Det er interessant som Symptom, det er interessant som Varsel; som det er gaaet her, vil det gaa paa andre Omraader.

Det ærede Medlem fremsatte det Hovedsynspunkt, at den faglige Arbejderbevægelse, efterhaanden som den havde antaget et større Omfang, var bleven en konservativ Magt, og at Arbejderne derigennem vare blevne forvandlede til det bestaaende Samfunds Støtter. Jeg tror, det er en *contradictio in adjecto* for at bruge et latinsk Udtryk, som det ærede Medlem selv holder af, en Selvmodsigelse. Jeg tror, at den faglige Arbejderbevægelse er ikke andet end et Led i Klassemodsatningernes Organisation, og at Klassemodsatningerne og Klassekampen, som deraf følger, er et alt andet end konservativt Element, kunne vi sikkert alle blive enige om. Det er sikkert et yderst revolutionært Element; jeg beder Dem erindre, at revolutionært ikke skal tages i politimæssig Forstand, men i social-historisk Forstand. De ydre Former for denne Klassemodsatning og den Klassekamp, som derved udspringer sig, denne stadig standende Strid, kunne blive mere urbane, mindre krasse, men det er ikke de ydre Former, der ere de afgørende. Det ærede Medlem ved, at en Krig, der føres med Noteudveksling, med Toldpaalæg, med Eksportpræmier og paa lignende Maader, kan være lige saa effektiv, betyde lige saa meget med Hensyn til Forskydning som en Krig, der føres med Staal og med Bly.

De to foreliggende Lovforslag ville betyde et Skridt videre i Retning af mere lempelige, mindre krasse Former for Krigsførelsen, og det er her Arbejderpartiet eller Arbejderretningen, som repræsenterer den mere fredelige Stemning, Arbejdsgivernes Retning, som repræsenterer den mindre fredelige Stemning. Paa den ene Side Arbejderne, som ville, at der skal prøves det yderst mulige af Forhandling og Mægling, før det kommer til aaben Kamp, paa den anden Side Arbejdsgiverne,